

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 12 Şubat 2021
Sayı : 1601

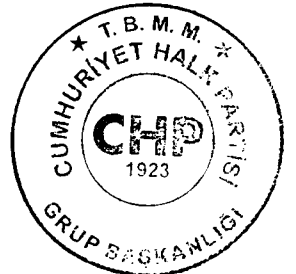
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gider Vergileri Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 09.02.2020

Onursal ADIGÜZEL
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Taah Komisyon	
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih : 17 Şubat 2021	Esas No: 2/3385

TBMM
KANUNLAR ve KARARLAR BSK LİGİ
12 Şubat 2021
Numara:

TBMM
GENEL EVRAK
12 Şubat 2021
No: 777 187
EBYS'ye AKTARILMIŞ TİP

GENEL GEREKÇE

Kamuoyunda “deprem vergisi” olarak bilinen Özel İletişim Vergisi (ÖİV), 99 depremi ile geçici olarak hayatımıza girmiştir. 2000 yılında uygulamaya konan vergi, 2003 yılında kalıcı hale getirilmiştir.

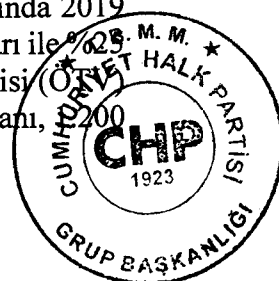
İlk olarak yüzde 25 olarak belirlenen vergi oranı, daha sonraki süreçte farklı zamanlarda değişikliğe uğramıştır. 2009’da sabit ve mobil internet servis sağlayıcılığı hizmetine ilişkin ÖİV yüzde 15’ten yüzde 5’e indirilmiş, 2018’de tekrar artırılarak tüm hizmetlerde yüzde 7,5 olarak sabitlenmiştir. Son olarak ise 30 Ocak 2021 tarih 31380 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararı ile daha önce yüzde 7,5 olan ÖİV %33,3 oranında artırılarak yüzde 10’a çıkarılmıştır.

Hazine ve Maliye Bakanlığı’nın verilerine göre, aşağıdaki tabloda da yer aldığı üzere yalnızca 2004 ve 2020 yılları arasında 69 milyar TL’den fazla ÖİV tahsil edilmiştir:

ÖZEL İLETİŞİM VERGİSİ (ÖİV)	TAHSİLAT TUTARI
2004	1881575
2005	3023212
2006	3577724
2007	4210517
2008	4550775
2009	4264791
2010	4120754
2011	4418994
2012	4472917
2013	4545452
2014	4640204
2015	4731654
2016	4975809
2017	3816853
2018	3440421
2019	4014077
2020	4488226
TOPLAM	69173955

Türkiye, mobil elektronik haberleşme hizmetlerinde vergi yükünün en yüksek olduğu ülkelerin başında gelmektedir. 31 Ocak 2021 tarihinden başlayarak %10 oranında yeniden belirlenen ÖİV haricinde cep telefonu kullanımı üzerinden %18 katma değer vergisi (KDV) alınmaktadır. Yine örneğin hat tesisi sırasında yeni tesis özel iletişim vergisi (86 TL), telsiz ruhsat ücreti (37,26 TL) bir kereye mahsus alınmakla birlikte bunun yanında yıllık ücreti 37,2 TL olan telsiz kullanım ücreti aylık tutarlara bölünüp faturaya yansıtılmaktadır.

Akıllı cihaz satın alırken de yine %18 oranında KDV uygulanmaktadır. Bunun yanında 2019 tarihli ve 30761 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 1013 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile %25 oranından başlayarak cihaz fiyatına göre kademeli olarak artan bir özel tüketim vergisi (ÖTV) oranı belirlenmektedir. Buna göre, daha önceden tüm telefonlarda %25 olan ÖTV oranı,

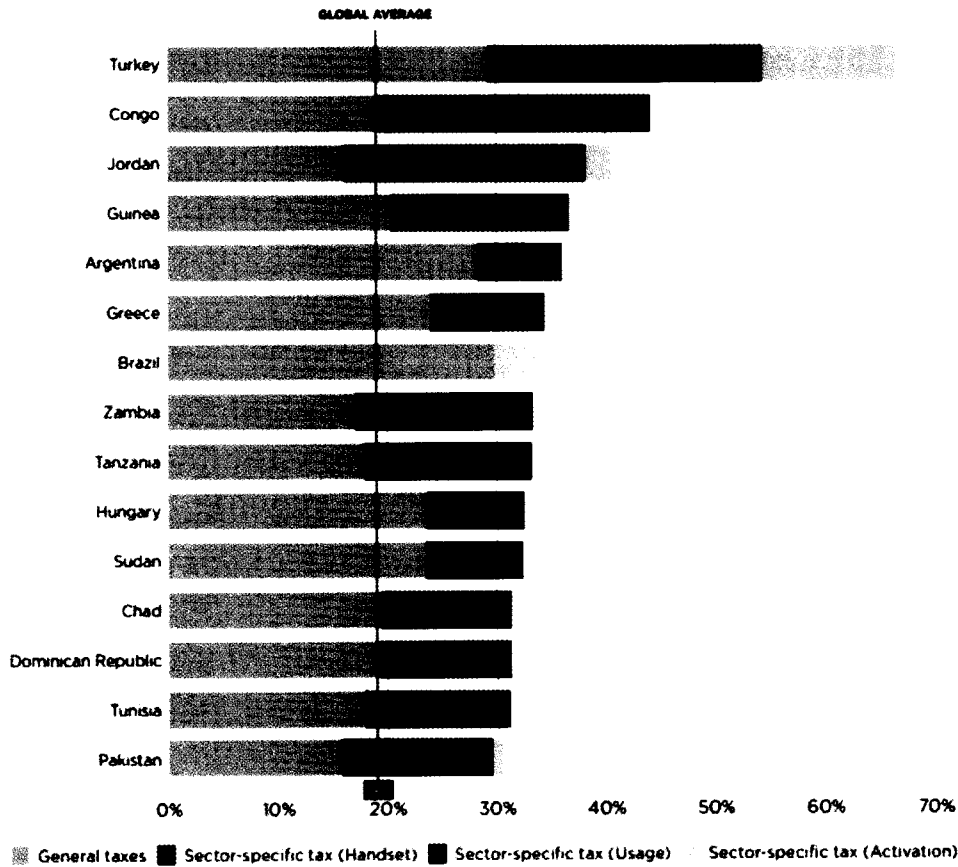

TL altı olan cihazlarda %25 kalırken, vergi matrahı 1.200 TL ile 2.400 TL arasında olan cihazlarda %40, matrahı 2.400 TL'yi aşanlarda ise %50 olarak belirlenmiştir. Ayrıca cihazlardan %10 oranında TRT bandrol ücreti alınmaktadır. 2187 Sayılı Cumhurbaşkanlığı kararıyla ayrıca, 2020 yılından itibaren cep telefonlarının da dahil olduğu fikir ve sanat eserlerinin çoğaltılmasına yarayan cihazlar listesine göre, cep telefonlarının imalat veya üretim bedeli üzerinden %1 oranında kesinti yapılmakta ve Kültür ve Turizm Bakanlığı hesabına yatırılmaktadır.

2017 yılı verilerine göre Türkiye, genel vergiler (KDV), sektöre özel cihaz vergileri (ÖTV), sektöre özel kullanım vergileri (ÖİV) ve cihaz aktivasyon vergileri (yeni tesis ÖİV, telsiz ücreti) gibi vergiler toplandığında en çok vergi yüküne sahip olan ülke konumundadır¹:

Bazı Ülkelerde Mobil İletişimden Alınan Vergiler

Şekil 1. Mobil Telefon Sahipliği Toplam Maliyeti İçerisinde Tüketici Vergileri, İlk 15 Ülke, 2017*

¹ Ortalama bir telefon paketi için olan fiyatlar baz alınmıştır.

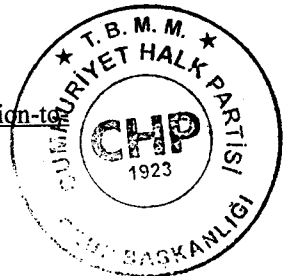
General Taxes: Genel Vergiler

Sector Specific Tax (Handset): Sektöre Özel Cihaz Vergileri

Sector Specific Tax (Usage): Sektöre Özel Kullanım vergileri

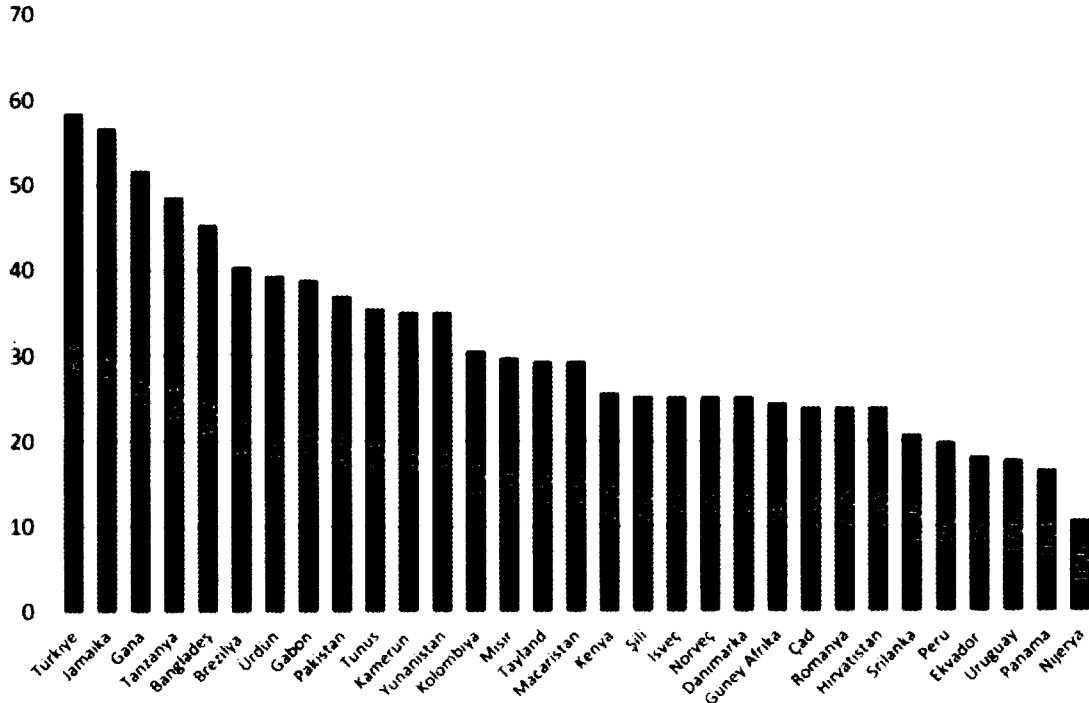
Sector Specific Tax (Activation): Aktivasyon/İlk Tesis Vergileri

Kaynak: https://www.gsma.com/publicpolicy/wp-content/uploads/2019/02/Rethinking-mobile-taxation-to-improve-connectivity_Feb19.pdf

Ayrıca özellikle Latin Amerika ve Avrupa’da sektörde vergilendirmenin ağırlıklı olarak genel vergiler üzerinden yapıldığı gözlemlenmektedir. Elektronik haberleşme hizmetlerinin vergilendirilmesi konusunda AB’de genellikle yalnızca KDV uygulandığı görülmektedir. Sadece birkaç ülkede ilaveten ÖİV benzeri yükümlülük bulunmaktadır. GSM Association tarafından dünyanın farklı ülkelerinde mobil işletmeciler üzerindeki mali yükümlülüklerle yönelik 2013 ve 2014 yıllarına ilişkin iki farklı çalışmadan elde edilen bilgilere göre, ülkemizde mobil işletmeciler üzerindeki mali yükümlülükler diğer ülkelere göre oldukça yüksektir²:

Şekil 9: Ülkelerin Mali Yükümlülükleri Oranı (%)

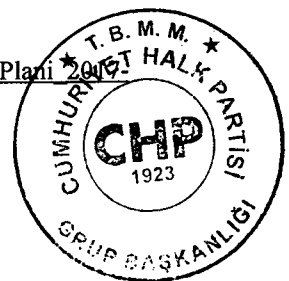
Öte yandan Türkiye’deki ÖİV uygulamaları farklı dönemlerde, dönemin Bakanları tarafından da eleştirilmiştir. Örneğin 2009’da yılında, dönemin Maliye Bakanı Mehmet Şimşek verdiği bir röportajda, bu vergiden rahatsız olduğunu belirtmiştir.³ Binali Yıldırım da Ulaştırma Bakanlığı döneminde iletişim üzerindeki vergilerin yüksek olduğunu belirterek, ÖİV’nin kalkmasının hükümetin gündeminde olduğunu ifade etmiştir.⁴ Yine örneğin “Ulusal Genişbant Stratejisi ve Eylem Planı (2017-2020)” belgesinde yer verilen eylem planlarından bir tanesi de “Sabit ve mobil internet hizmetlerinden alınan ÖİV’nin kademeli olarak azaltılması ve nihai olarak kaldırılmasıdır.”⁵ Ancak yapılan tüm bu açıklamalara rağmen, bırakın verginin sıfırlanmasını aksine geçtiğimiz günlerde şahit olduğumuz üzere vergi oranı daha da artırılmıştır.

²http://www.sp.gov.tr/upload/xSPTemelBelge/files/lxIRY+Ulusal_Genisbant_Stratejisi_ve_Eylem_Plani_2017-2020.pdf

³ <https://www.hurriyet.com.tr/maliye-bakani-ni-hangi-vergi-rahatsiz-ediyor-20918081>

⁴ <https://www.haberturk.com/ekonomi/makro-ekonomi/haber/723055-sim-kart-vergisi-kalkiyor>

⁵ http://www.sp.gov.tr/upload/xSPTemelBelge/files/lxIRY+Ulusal_Genisbant_Stratejisi_ve_Eylem_Plani_2017-2020.pdf

Bu çerçeveden hareketle, pandemi koşullarında artan haberleşme giderleri ve vatandaşın üzerinde artan vergi yükü düşünüldüğünde bu kanun teklifi ile ÖİV'nin tamamen kaldırılması amaçlanmaktadır.

GİDER VERGİLERİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 13/7/1956 tarihli ve 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun “İKİNCİ KISIM” “ÜÇÜNCÜ BÖLÜM”ünün başlığında yer alan “Özel İletişim Vergisi ve” ibaresi metinden çıkarılmıştır.

MADDE 2- 6802 sayılı Kanunun 39 uncu maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

